

Una història liberal de Puigcerdà

FRANCESC MORALES

L'efecte Cabrinetty és un llibre elaborat en col·laboració sobre la vila de Puigcerdà. És el darrer d'una bibliografia respectable dins la història local d'aquell lloc: *La Cerdanya*, de José Xandri (1917); *Història de Puigcerdà*, de Jaume Martí (1922); *La Cerdanya*, de Pau Vila (1926); *La Cerdanya a començaments de segle* (1931), *Llibre de la Cerdanya*, de Rafael Gay de Montellà (1951) i *La defensa de la vila de Puigcerdà enfront els atacs carlistes*, de Sebastià Bosom i Isern (1987), entre d'altres. Efectivament, malgrat el títol, és més aviat un llibre sobre Puigcerdà i voltants, amb els fets del 10 i 11 d'abril de 1873 com a punt de partida.

Es tracta d'una obra de divulgació dirigida a una audiència amant de la història local, especialment a les àrees gironines i barcelonines, amb Puigcer-

DACOSTA OLIVERAS, Josep M.

Natura litoral

Quadern de la Revista de Girona
Diputació de Girona, 2015. 196 p

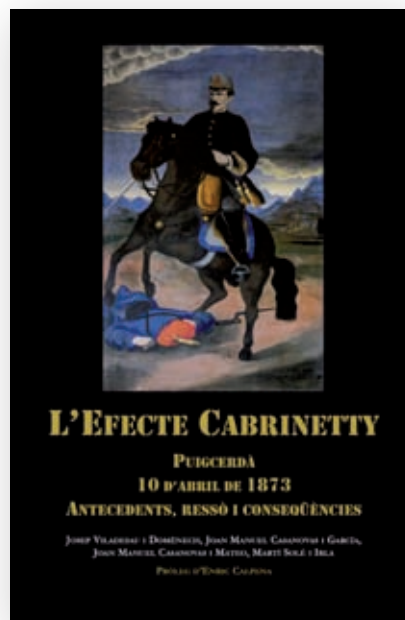
El litoral gironí destaca per la riquesa geològica i per una gran diversitat botànica i zoològica. Dacosta ha volgut redactar un llibre que és també una guia per recórrer la costa tenint present els seus valors. Els aiguamolls, les dunes, els dofins o la posidònia són alguns dels protagonistes dels diferents indrets que s'hi presenten.

dà com a punt central. No es pot perdre de vista que el llibre està en relació amb la recuperació, l'agost de 2012, de l'estàtua en honor del brigadier Josep Cabrinetty, que rescatà la vila del setge carlí. Això dóna una empremta molt sentimental tant als textos dels autors com a la presentació de l'alcalde, Albert Piñeira i Brosel.

Les diferents parts del llibre són el setge carlí d'abril de 1873, una biografia de Cabrinetty, una altra d'un dels defensors liberals, dos capítols dedicats al Puigcerdà dels segles XIX i XX, un petit recordatori al vaixell de guerra *Puigcerdà*, i una descripció de les fortificacions puigcerdanenques. Els dos capítols centrals —els dedicats al Puigcerdà del segle XIX— són un veritable llibre dins del llibre. L'autor, Joan Manuel Casanovas i Garcia, és l'únic dels quatre autors que planteja algunes hipòtesis de treball, desmenteix alguns errors històrics i troba explicació a fenòmens posteriors als de 1873, fent el que Pedro Aguado Bleye en digué història genètica, per distingir-la de la narrativa, que seria la no científica.

Aquesta història evolutiva, causal i raonada està marcada, en el cas de Casanovas i Garcia, per una relació de causa-efecte des del punt de vista liberal del creixement de Puigcerdà en particular, i de Catalunya en general. Per exemple, no hi ha ni rastre de les classes subalternes en territori ceretà: només turisme, creixement urbanístic, prohoms i grans ramaders. El col·lectiu de la població que defensà la vila l'abril

És una obra-eina, allunyada de la discussió acadèmica sobre el valor de la història local

VILADESAU I DOMÈNECH, Josep;
CASANOVAS I GARCIA, Joan
Manuel; CASANOVAS I MATEO,
Joan Manuel; i SOLÉ I IRLA, Martí

L'efecte Cabrinetty (Puigcerdà, 10 d'abril de 1873): antecedents, ressò i conseqüències

Ed. Salòria / Ajuntament
de Puigcerdà
Puigcerdà, 2014

de 1873 es resumeix en la figura de Joan Puigbó i Casamitjana, capità de la Ronda Volant de Puigcerdà. I, en general, els ceretans apareixen com una entitat psíquicament homogènia.

En resum, el llibre compleix els seus objectius. És una obra-eina, allunyada de la discussió acadèmica sobre el valor de la història local, i centrada en els elements commemoratius que són els que ajuden a sustentar el que Benedict Anderson en diria comunitats imaginàries.